
به نام خالق عشق

**پیشوند، پسوند و مخفف‌های پر کاربرد
در علوم پزشکی و دندانپزشکی**

تالیف و گردآوری:

مهدی محمدی

با همکاری:

فاطمه النجری

سرشناسه	محمدی، مهدی، [دکتر]، ۱۳۷۳ -
عنوان و نام پدیدآور	فهرست وندها (پیشوندها و پسوندها) در اصطلاحات رایج پزشکی و غیرپزشکی/ تالیف و گردآوری مهدی محمدی، با همکاری فاطمه النجری.
مشخصات نشر	تهران: شایان نمودار، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۹۶ص: جدول.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۲۳۷-۳۴۸-۲
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
موضوع	پزشکی -- اصطلاحها و تعبیرها
موضوع	Medicine -- Terminology
موضوع	دندانپزشکی -- اصطلاحها و تعبیرها
موضوع	Dentistry -- Terminology
موضوع	پزشکی -- واژه‌نامه‌ها -- انگلیسی
موضوع	Medicine -- Dictionaries -- English
موضوع	دندانپزشکی -- واژه‌نامه‌ها -- انگلیسی
موضوع	Dentistry -- Dictionaries -- English
موضوع	زبان انگلیسی -- پیشوندها و پسوندها -- واژه‌نامه‌ها
موضوع	English language -- Suffixes and prefixes -- Dictionaries
شناسه افزوده	النجری، فاطمه، ۱۳۷۴ -
رده بندی کنگره	۱۳۹۶ ف۳/م۳/۸۱۲۳ R
رده بندی دیویی	۶۱۰/۱۴۸
نماینده کتابشناسی ملی	۴۹۵۲۷۴۲

نام کتاب: پیشوند، پسوند و مخفف‌های پرکاربرد در علوم پزشکی و دندانپزشکی

تألیف و گردآوری: مهدی محمدی

با همکاری: فاطمه النجری

ناشر: انتشارات شایان نمودار

مدیر تولید: مهندس علی خزعلی

حروف چینی و صفحه آرایی: انتشارات شایان نمودار

طرح جلد: آتلیه طراحی شایان نمودار (مامک محمدی‌منش)

شمارگان: ۵۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول

تاریخ چاپ: پاییز ۱۳۹۶

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۳۷-۳۴۸-۲

قیمت: ۳۸۰،۰۰۰ ریال

انتشارات شایان نمودار

دفتر مرکزی: تهران / میدان فاطمی / خیابان چهلمستون / خیابان دوم / پلاک ۵۰ / بلوک B / طبقه همکف / تلفن: ۸۸۹۸۸۸۶۸

وب سایت: www.shayannemoodar.com

shayannemoodar

(تمام حقوق برای ناشر محفوظ است. هیچ بخشی از این کتاب، بدون اجازه مکتوب ناشر، قابل تکثیر یا تولید مجدد به هیچ شکلی، از جمله چاپ، فتوکپی، انتشار الکترونیکی، فیلم و صدا نیست. این اثر تحت پوشش قانون حمایت از مولفان و مصنفان ایران قرار دارد.)

تقدیم به

مقدسترین واژه در لغت نامه دلم، مادر مهربانم که زندگیم
را مدیون مهر و محبت او هستم

و تقدیم با بوسه بر دستان پدرم

به او که نمی دانم از بزرگی اش بگویم یا مردانگی و
سخاوت و مهربانی اش

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

پیشگفتار

ن و القلم و ما یسطرون

مَنْت خدای را عز و جل که طاعتش موجب قربتست و به شکر اندرش مزید نعم. هر نفسی که فرو می رود ممدّ حیاتست و چون بر می آید مفرّح ذات. پس در هر نفسی دو نعمت موجودست و بر هر نعمتی شکری واجب. کتابی که پیش روی شماست حاصل زحمات یک ساله‌ی مولف است. برای بسیاری از دانشجویان دوره علوم پزشکی و غیرپزشکی پیش آمده است که با نداشتن علم معنا و مفهوم یک پیشوند یا پسوند یک اصطلاح علمی در فهم یک مطلب علمی به مشکل برخوردند. ما در این کتاب بر آن شدیم که تمامی پیشوندها و پسوندها و نیز مخفف‌های اصطلاحات رایج و پرکاربرد در علوم پزشکی و دندانپزشکی به فهمیدن و درک بهتر و آسانتر مطالب علمی به دانشجویان کمک کنیم. از زحمات جناب آقای خزعلی مدیریت محترم انتشارات شایان نمودار و سرکار خانم آقازاده که در کمال دقت مراحل کار را پیگیری و اجرا نمودند سپاسگزاری میکنم. امید است با خواندن این کتاب توانسته باشم به دانشجویان این مرز و بوم کمکی کرده باشم. این کتاب هم مانند بسیاری از کتاب‌های علمی خالی از نقص نیست، منتظر دریافت پیشنهادات و انتقادات شما هستیم.

مهدی محمدی

آبان ۹۶

فهرست مندرجات

بخش اول: پیشوند، پسوند و مخفف‌های پرکاربرد در علوم پزشکی و

دندانپزشکی ۷

بخش دوم: مخفف‌های رایج در علوم پزشکی و دندانپزشکی ۵۸

پیشوند و پسوند های پر کاربرد در علوم پزشکی و دندانپزشکی

-not, without	Bacteria
Related to Blood	Arthralgia
pain	Angiogram
vessel	Antenatal
before	Arthroscopy
Involving a joint	Lipase
An enzyme	Baroreceptor
Pressure	Biventricular
two	bradycardia
slow	Cardiomyopathy
Related to the heart	Pericardiocentesis
Tap/puncture	Cephalic
Head	Cystitis
Bladder	Appendectomy
Removal of	Dysphagia
Abnormal/Painful	Endoscopy
inside	Glossitis
Tongue	Hemiplegia
half	Hyperglycaemia
above normal	Hypoglycaemia
Deficiency	Appendicitis
Inflammation of	Haemorrhage
Separate/destroy	

- TOMY** = the surgeon cut something
- ECTOMY** = the surgeon cut something out
- OSTOMY** = the surgeon made an opening
- PLASTY** = the surgeon changed the shape of something
- PEXY** = the surgeon moved the organ to the right place
- RRAPHY** = the surgeon sewed something up
- DESIS** = the surgeon made two things stick together

enlargement	Splenomegaly
Kidney	Nephrectomy
tumour	Adenoma
Create an opening	Colostomy
Cut Into	Craniotomy
Deficiency	Lymphopaenia
All, whole	Pansystolic
beside	Paranasal
around	Perivascular
Eating	Dysphagia
Speech	Dysphasia
surgical repair	Rhinoplasty
Paralysis	Paraplegia
Lung	Pneumonitis
many, much	Polyuria
False	Pseudoaneurysm
pus	Pyuria
hardening	Atherosclerosis
fast	Tachycardia
Chest	Thoracostomy
Blood clot	Thrombolytic
Across or through	Transsternal
fast	Tachycardia
Relating to Urine	Haematuria
vessel	

A

Prefix or Suffix	meaning	Examples
A- (An-)	عدم بدون	Analgesic /Apathy /Anoxia
Ab(s)-	از دور از	Abduction /Abstract /Abnormal.
-ac -acal	پسوند نسبت	Cardiac /Hydrophobiac Cadaveric /Hypochondriac
Acanth(o)-	خار ستون فقرات	Acanthion /Acanthocyte /Acanthoma/Acanthulus
Acet(o)-	دلالت بر کربن دوم استیک اسید	Acetum /Acetoin /acetyl
Acid-	اسیدی	Acidus /Acidemia /Acidophil.
Acou-	مربوط به شنوایی	Acoustic /Acoumeter /Acouchi
Acr(o)-	انتها بالاترین	Acrocrary/Acromegaly /AcroosteolysisAcroposthia
Acromi(o)	گسترش استخوان شانه	Acromion / Acromial /Acromia
Act-	انجا واکنش	Actus /Action /Activate.
Actin(o)-	اشعه	Actinobacillosis /Actinomyces
-acusis	شنوایی	Paracusis
-ad	به سوی، در راستای	Dorsad /Cephalad

Ad-	در افزایش روی به سوی	Adduction
Aden(o)-Ad- en(i)-	غده	Adenocarcinoma/Adenology / Adenotome /Adenotyphus
Adenoid(o)-	لوزه سوم غده مانند لوزه ی حلقی هایپر تروفی لوزه	Adenoiditis /Adenoidal
-adenoma	توموری که بافت غددی یا شبیه بافت غددی دارد	Sarcoadenoma /Splenadenoma
Adip(o)-	چربی بافت چربی	Adipocyte /Adipocellular /Adi- posalgia
Adren(o)- Adrenal(o)	غده فوق کلیه	Adreno artery /Suprarenal gland
Ae- Anae-	خونی مربوط به خون	Anaemia
Aesthesio-	حس	Aesthesia /Aesthesiogenesis / Aesthesiometer
Agglutin(o)	تجمع چسبیدن به هم	Agglutinability /Agglutinable

-agnosis -agnosia	از دست دادن قدرت ذهنی برای درک کردن	Autotopagnosia /Paragnosia
Aidoio-	مربوط به اندام تناسلی	Aidoiomania
-al	پسوند نسبیت	Abdominal /Femoral
Alb(o)-Albin (o)-	سفید رنگ پریده	Albino /Albinism
Albumin(o)	پروتئین آلبومین	Albuminometer /Albuminocytology
-Alge(si)(o)- -algia	حساسیت به درد	Analgesic /Myalgia /Epigastralgia /Metralgia
All(o)-	غیر دیگر مشابه و مترادف	Alloantigen /Allopathy
Alve(ol)(olo)-	کانال	Alveolar /Alveolectomy /Alveolus
Ambly(o)-	ازحال رفتن غش کردن	Amblyacousia /Amblyogenic / Amblyomma
Amni(o)-	اشاره به کیسه غشایی جنین آمنیون	Amniocentesis /Amniodrainage / Amnioembryonic junction
Amph(i)-,	در هر دو سمت	Amphicrania /Amphismela/Amphomycin
-amine	ترکیبات نیتروژن‌دار	Phenylamine
Amyl(o)-	مربوط به نشاسته	Amyluria /Amylobacter

An(o)-	مقعد	Anal
Ana-	عقب دوباره بالا	Anaplasia /Anabolism
Andr(o)-	اشاره به مرد بشر جنس مذکر	Androgen /Androecium/ Android /Andrology
Aneurysm (o)-	گشاد شدگی رگ خونی	Aneurysmogram /Aneurysmo- plasty /Aneurysmotomy
angi(o)-	رگ	Angiogram /Angiosperm /Angio- ataxia /Angioasthenia
ankyl(o)- ancyl(o)-	کج شده خم شده	Ankylosis /Ankylostomiasis
Ant-	برعکس برخلاف	Antacid /Anthelmintic
ante-	قرار گرفتن چیزی در جلوی چیز دیگر قبل	Antepartum /Antedate /Ante- chamber.
Anter(o)-	قدامی در جلوی	Anterocclusion /Anterolateral.
Anthr(o)-	آنتروم معده	Anthrobotics
anti-	برعکس برخلاف	Antibody /Antipsychotic
Anxi(o)-	مضطرب دلواپس	Anxiolytic /Anxiolysis /Anxio- genic

Antr-	حفره	Antrocele /Antroatticotomy
Aort(o)-	آئورت	Aortobifemoral Bypass /Aortoan-nulariectasia /Aortoclasia /Aorto-caval compression syndrome
Ap(o)-	جدا منفصل	Apolipoprotein / Apoptosis / Apomorphine /Apophyllite.
Ap-	در افزایش روی	Append
-aph-	لمس کردن، تماس پیدا کردن	Dysaphia
-apheresis	حذف بردشت	Plasmapheresis /Plateletpheresis
Aphth(o)	زخم آفت	Aphthae major /Aphthongia / Aphthosis
Aponeur(o)-	نوعی زرد پی	Aponeurosis
Append(o)- Ap-pendic(o)-	ضمیمه	Appendicate
-ar	مربوط به	Nuclear
Arachn(o)-	عنکبوتی	Arachnodactyly /Arachnoidal / Arachnoidism
Arch(e)-	نخست ابتدایی	Archinephron

Arsenic(o)-	آرسنیک	Arsenicophagy /Arsenicosis
Arsen(o)-	مربوط به جنس مذکر	Arsenoblast /Arsenoautohe- motherapy
Arteri(o)-Arter (o)	مربوط به رگ	Artery /Arteriosclerosis
Arteriol(o)-	شریانچه	Arteriole
Arthr(o)-	مربوط به مفصل یا اندام	Arthritis /Arthralgia /Arthro- centesis
-arthria	شمرده سخن گفتن	Anarthria /Dysarthria
Articul(o)-	مفصل	Articulation
-ary	صفت نسبی	Biliary tract
As-	در افزایش روی	Assimilation
Asbest(o)	آزبست	Asbestoid
-ase	آنزیم	Lactase
Aspir(o)-	حذف کردن	Aspiration
-assay	آنالیز کردن آزمایش	Radioassay
-asthenia	ضعف	Myasthenia gravis
Astr(o)-	ستاره ای شکل	Astroblastoma /Astrocytoma
Aque(o)-	مربوط به آب	Aqueduct

At-	در، افزایش، روی	Attrition
-ate	نمک یا استریک اسید	Ethylacetate /Acetate /Aluminate
Atel(o)-	تکامل ناقص و ناکامل	Atelocardia /Atelocephaly / Atelocheiria /Ateloglossia /Atelo- gnathia /Atelomyelia
Atmo-	بخار	Atmosphere /Atmolysis /At- motherapy
-atresia	اوکلوزن غیرنرمال عدم وجود ورودی در اندام تناسلی	Gynatresia /Urethratresia
Atreto-	عدم باز کردن	Atretoblepharia /Atretorrhinia / Atretolemia /Atretogastrica
Ather(o)-	رسوب چربی	Atherosclerosis
-ation	فرایند	Medication
Atri(o)-	دهلیز	Atrioventricular /Atriodigital dys- plasia /Atrioseptoplasty
Atto-	۱۰-۱۸	Attometer /Attojoule
Audi(o)-, Au- dit(o)-	مربوط به شنیدن	Audimutitas
Aur(i)(o)-	مربوط به گوش	Aurophobia /Aural
Auricul(o)-	گوش	Auriculocranial /Auriculopalpebral /Auriculoplasty

Auscult(o)-	گوش کردن، شنیدن	Auscultoscope
Aut(o)-	خود	Autoimmune /Auto-antibodies
Aux(o)-	افزایش، رشد	Auxocardia /Auxology /Auxotroph
Ax(i)(o)-	محور، میله	Axolemma /Axoneme /Axodentritic

B

Prefix or Suffix	meaning	Examples
Bacill-	باسیل باکتری‌های استوانه‌ای	Bacillosis /Bacillus cereus
Bacter-	باکتری باکتری‌های استوانه‌ای باکتری‌های میله‌ای	Bacteriophage /Bacterial vaginosis
Balan(o)-	گلانس پنیس گلانس کلیتوریس	Balanitis /Balanoplasty
Bar-	وزن	Baro-sinusitis
Bi (o)-	حیات زندگی	Aerobic / Biology /Biography